

LOCALITZACIÓ

CODI INE:	43 1613
TIPUS DE SÒL:	SÒL URBÀ
ADREÇA:	Carrer dels Metges 14
UTM (ED50):	353300, 4571620

DADES CADASTRALS

REFERÈNCIA CADASTRAL:	3418612CF5731G0001RK
SUPERFÍCIE SEGONS CADASTRE:	396 m² sòl
TITULARITAT:	PRIVADA

ORTOFOTOMAPA 1/5000 (ICC)

EMPLAÇAMENT 1/2000

DADES URBANÍSTIQUES

PLA:	POUM
CLASSIFICACIÓ:	SÒL URBÀ Consolidat
QUALIFICACIÓ:	1a2a-Cal'Alemaný

OBSERVACIONS:

CATALOGACIÓ

ANTECEDENTS:	---	
PROTECCIÓ ACTUAL:	BCIL POUM VCH-133 portalada de pedra	
CATALOGACIÓ:	TIPUS DE BÉ:	ARQUITECTÒNIC I ARQUEOLÒGIC
	NUM:	VCH133
	CATEGORIA DE PROTECCIÓ:	BCIL
	NIVELL DE PROTECCIÓ:	B. PARCIAL
	ALTRES PROTECCIONS:	---

ELEMENTS PROTEGITS:

Es protegeix la volumetria general de l'edifici i l'estructura de plantes actual.
Es protegeix íntegrament la façana principal, així com els eixos compostius de la façana.
Es protegeix íntegrament la portalada de pedra. El bé es vincula a la seva localització i no es permet el seu desplaçament.
Es protegeix el soterrani reconvertit en refugi antiaeri (obra de Josep Maria Vives Castellet).
Qualsevol intervenció requerirà d'un aixecament de plànols i fotografies de conjunt i detall.
Qualsevol intervenció al subsol haurà de ser informada prèviament pel Servei del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic del Departament de Cultura.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

NOM:	CA L'ALEMANY
ANY/ÈPOCA/ESTIL:	S. XVIII- XX / Moderna-Contemporània
TIPOLOGIA:	Edifici entre mitgeres
ÚS ORIGINAL:	Habitatge / Industrial
ÚS ACTUAL:	Cap
ESTAT DE CONSERVACIÓ:	Regular
SITUACIÓ DE RISC:	---
ALTRES ASPECTES:	---

DESCRIPCIÓ

Edifici aixecat entre mitgeres, amb planta en forma de rectangle irregular, amb un cos sortint darrera del número 16 del carrer dels Metges, que té accés al passatge de ca Robusté. Inicialment, estava format per dos immobles destinats a habitatge, però a finals del segle XIX un d'ells ja va passar a tenir usos industrials, i cap al 1877 s'unificaren en un sol edifici industrial.

En alçada, l'edifici està distribuït en planta baixa i tres pisos superiors, amb un soterrani que fou antic celler i cups i després refugi antiaeri. La coberta, en la seva vessant sud, és en una meitat inclinada i en l'altra consisteix en un terrat, a excepció de l'extrem dret, on hi trobem un altell, que també ocupa un espai de la part posterior del terrat, que presenta una coberta de teules. La meitat posterior de l'edifici, la vessant nord, es una coberta inclinada de teules.

La façana, força ampla, es tractava inicialment d'una façana força simètrica, amb cinc eixos verticals amb una obertura per planta fixats per les portalades que s'obrien a la planta baixa. Però la darrera reforma important de l'edifici, feta al segle XX, va alterar considerablement la façana, eliminant les finestres de l'extrem dret de la façana, fet que ha trencat l'equilibri de la façana i li ha donat l'aspecte que presenta actualment. Té una composició força simètrica constituïda per 5 eixos verticals, cadascun d'ells amb una obertura per planta. A la planta baixa hi tenim cinc obertures, totes de llinda recta, que consisteixen en dues grans finestres (que originàriament haurien estat portals), situades als dos extrems de la façana, i tres portals. D'aquests portals, en destaca el central, monumental, aixecat amb brancals i dovelles de pedra, flanquejat per una pilastra llisa, mentre que la dovella central sobresurt de la resta de dovelles. En canvi, els altres dos portals són de factura més senzilla, tot i que l'arrebossat de la façana no ens deixa comprovar si els brancals són de pedra o de maó, i si les llindes són de fusta. En el primer i segon pis, s'hi obren quatre finestres de llinda recta, que en origen eren portes balconeres, i que disposaven dels corresponents balcons. El tercer pis també presenta quatre finestres de llinda recta, que segueixen els mateixos eixos verticals. La façana no està coronada per cap cornisa.

INTERVENCIIONS

USOS PERMESOS: Els que determina el planejament vigent

INTERVENCIIONS PERMESES:

- Es permeten les intervencions de manteniment, consolidació i rehabilitació.
- Rehabilitació, assegurant la conservació del formalisme arquitectònic del conjunt de l'edifici, l'estructura i la façana principal. No és incompatible amb la consolidació estructural de l'edifici i no exclou la substitució de la coberta si és necessari.
- Rehabilitació assegurant el manteniment i recuperació de la planta soterrani.
- Deconstrucció de tots aquells elements interiors no protegits i del volum de coberta que dona a façana de carrer.
- Es permeten noves obertures a la façana principal per recuperar els forats tapiats del 5è eix compostiu, així com la modificació dels existents per recuperar la dimensió original dels forats de les plantes 1a i 2a, mantenint la relació buit-ple d'aquest tipus d'edificacions i el seu caràcter industrial. També es permet la recuperació de balcons en plantes 1a i 2a. També es permet la substitució de les fusteries exteriors.
- No es permet el desplaçament de la portalada de pedra.
- Es permet l'obertura de patis interiors, i noves finestres a façanes no protegides per garantir les condicions d'habitabilitat i salubritat.
- Es permet la modificació de la caixa d'escala i el seu canvi d'ubicació per garantir l'accessibilitat a l'edifici.
- Qualsevol intervenció requerirà d'un aixecament de plànols i fotografies de conjunt i de detall.
- Es permet la instal·lació de claraboies de patis i instal·lacions per sobre del volum protegit.
- Es permet la realització de connexions necessàries a la mitgera.

1.Façana c/ dels Metges

2. Portalada de pedra

3. Refugi antiaeri

ALTRES DADES

DADES HISTÒRIQUES

El número 14 del carrer dels Metges s’alça en un espai que fou urbanitzat en el segle XIII, com a conseqüència del creixement del nucli inicial de la Vilaclosa, seguint com a eixos els camins que sortien d’aquest, que va portar a l’edificació progressiva de l’illa de cases on tenim aquest edifici. A mitjan del segle XIII, l’actual carrer dels Metges esdevé el límit de Valls, en formar part del traçat de la muralla aixecada en aquells anys, el Mur Vell. Al llarg del segle XIV la vila superarà aquesta muralla, que serà substituïda per la muralla de la segona meitat del segle XIV, que fixarà els límits de l’actual centre històric de Valls. Al llarg del segle XIV s’anirà configurant i urbanitzant l’actual carrer dels Metges, que inicialment era conegut com a carrer del Forn del Carme, fins algun moment del segle XVII, quan va adoptar el nom de carrer dels Sants Metges, el qual s’ha mantingut fins l’actualitat com a carrer dels Metges.

L’edifici número 14 del carrer dels Metges sembla correspondre a dos habitatges medievals dels segles XIV o XV, un dels quals començà a ser utilitzat com a indústria tèxtil ja el 1866, tot i que també tenia una part destinada a habitatge. Es tracta de la part dreta de l’edifici mirant a la façana. L’edifici que ocupava la part esquerra, fou venut el 1877 al seu veí i poc després aquest unificava els dos immobles per ampliar la fàbrica de teixits que va estar en actiu fins el 1887. El 1904 s’hi estableix una nova fàbrica tèxtil anomenada “Hösselbarth & Borgie Sociedad en Comandita” (S. en C.), propietat de l’alemany domiciliat a Valls Emili Hösselbarth Gallús, i a partir d’aquest moment passarà a ser coneguda popularment com a Ca l’Alemany. L’immoble acollia també les oficines de l’empresa i l’habitatge dels Hösselbarth, provablement situats al primer pis. La reforma de la façana que estableix els cinc eixos i unifica finestres i balconeres anteriors, podria ser d’aquesta època tot i que es desconeix. És difícil però datar el portal del centre de la façana, que si bé segurament data del segle XVIII, es podria tractar d’un portal més antic.

La fàbrica amplia la seva producció els anys 10 i els anys 20 del s. XIX, però amb l’arribada de la guerra civil el 1936 la fàbrica queda en mans dels seus obrers. L’abril del 1938 l’ajuntament va encarregar a l’arquitecte municipal Josep Maria Vives Castellet, el projecte de construcció d’una sèrie de refugis antiaeris públics per protegir la població distribuïts per tot el nucli urbà, segons 3 models: trinxeres en places i carrers, refugis aprofitant soterranis d’edificis privats, i galeries comunicades amb diferents accessos. El soterrani de ca l’alemany fou un dels 2 projectes del segon tipus. El refugi es va realitzar tot i que amb diferències importants respecte el projecte, ja que es van mantenir les escales originals d’accés al celler. Respecte a l’accés alternatiu que havia d’unir el refugi amb el passatge de ca Robusté, es desconeix si no es va realitzar o si fou paredat i enrunat.

En finalitzar la guerra, la fàbrica torna a mans de la família Hösselbarth fins al 1943. Després va funcionar primer sota la raó social “López y Mir S. en C.”seguit de “Tricotosa Textil, S.A. (TRITEXSA)”per tornar a “Hösselbarth y Carrer, S.A. (HOSCAR)” el 1951.L’any 1961 canvia a “Creaciones de punto MAR-FIL, S.L.”. Finalment el 1979 trobem el darrer ús industrial amb “Calçats Cliben, S.A.” que va mantenir l’edifici actiu fins al 2004, època en què es van realitzar les darreres reformes d’instal·lació d’ascensor amb tapiat de les finestres de l’eix a la dreta i modificació de la façana posterior.

Bibliografia

ALTÈS, P: “Referències amb inflexió”, a El Pati, 8 de maig de 1992, Valls.

DDAA (2015). Josep Maria Vives Castellet. Arquitecte, Valls: IEV.

MURILLO GALIMANY, F. (2005). “La indústria val·lenca del segle XIX (II)”. A Cultura, Nº658, maig. Valls: AAET.

MURILLO GALIMANY, F (2006). “L’urbanisme”. A Valls i la seva història. Edat mitjana: del buit i la plenitud. III Vol., Valls: IEV.

SECALL GÜELL, G. (1989): Els antics carrers de Valls, Valls: IEV.

Arxius

Arxiu Municipal de Valls (AMV)

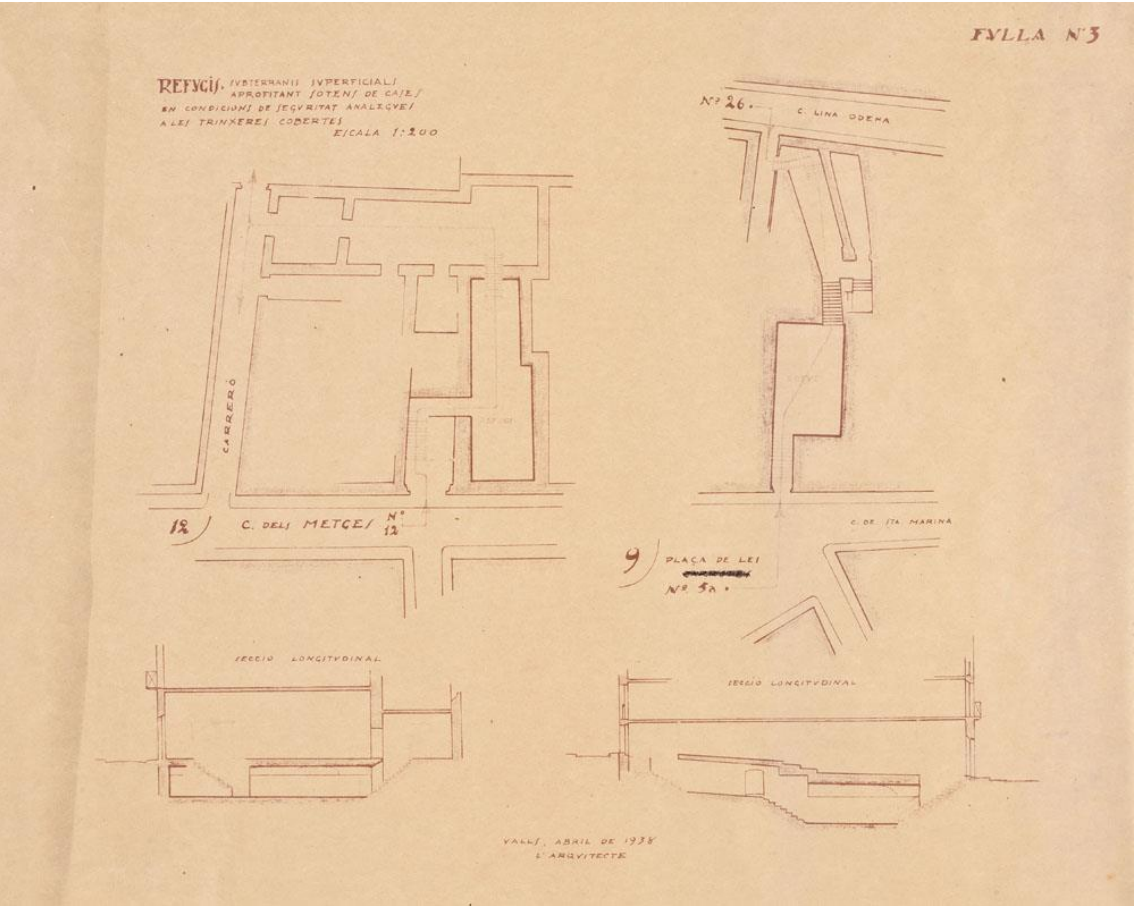
Arxiu Comarcal de l’Alt Camp (ACAC)

Arxiu del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya (CoAC)

Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT)

AHT (Arxiu Històric de Tarragona)

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Projecte de refugis antiaeris on apareix la planta i alçat del refugi que l'arquitecte Josep M Vives Castellet va projectar a Ca l'Alemany i a la plaça de les Escudelles.

Document conservat a l'arxiu del COAC de Tarragona, al Fons de l'arquitecte Josep M Vives Castellet.

Fotografia de la façana de ca l'Alemany dels voltants del 1982. Imatge de l'Arxiu Municipal de Valls.

4. Visió general del conjunt des del pati posterior

5. Refugi antiaeri

6. Refugi antiaeri

Promou i finança:

Amb el suport de:

